

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.068/2023/5.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Rátkai Ügyvédi Iroda (felp. képv. címe; ügyintéző: dr. Rátkai Ildikó ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (Cím2.) **felperesnek**, képviselői ügyvéd alp. képv. címe) által képviselt **Alperes1** (cím19 **alperessel** szemben munkaviszony, prémium iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 1.M.71602/2020/50. számú ítélete ellen, az alperes 51. sorszámú fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 900.000 (kilencszázezer) forint + 243.000 (kétszáznegyvenháromezer) forint Áfa felülvizsgálati eljárási költséget és 535.000 (ötszázharmincötezer) forint + 144.585 (száznegyvennégyezer-ötszáznyolcvanöt) forint Áfa másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhatóság illetékbevételi számlájára - 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] A felperes a munkaviszonyát megelőzően, 2009. és 2011. között munkaviszonyon kívül látta el az alperes elnöki feladatait. A felperes a 2011. szeptember 6. napján kelt munkaszerződéssel 2011. szeptember 9. napjától kezdődően létesített munkaviszonyt az alperessel, ügyvezető elnöki munkakörre. A munkaszerződés időtartamát 2013. augusztus 31. napjáig határozták meg, azzal, hogy az elnök újraválasztása esetén automatikusan további 4 évre meghosszabbodik. A munkaszerződés rögzítette, hogy a felperes munkaköre ügyvezető elnök, a munkavállaló felett a munkáltatói jogokat az alperes elnöke gyakorolja. A munkaszerződésben rögzítésre került, hogy az alperes kiemelten közhasznú társadalmi szervezet, melynek operatív irányítása, vezetése a napi ügyek intézése az elnök döntése alapján, az ügyvezető elnök feladata.

[2] A peres felek a munkaszerződés 7. pontjában abban is megállapodtak, hogy a felperest 380.000 forint havi bruttó személyi alapbér illeti meg, továbbá a munkavállaló éves prémiumra is jogosult a munkáltató költségvetési ténszámainak emelkedése esetén, a különbözet 10%-ának megfelelő összegben. Első alkalommal a prémium a 2010-es év számaihoz viszonyított 2011-es ténszám adatok alapján jár. Amennyiben a munkavállaló prémiumra jogosult, úgy annak kifizetéséről a munkáltatói jogok gyakorlója gondoskodik.

[3] A peres felek a munkaszerződést 2013. január 3. napján módosították a prémium vonatkozásában akként, hogy a munkavállaló sikerdíjra (prémiumra) is jogosult, munkaviszonyának bármely okból való megszűnésekor, a munkáltató költségvetési ténszámainak emelkedése esetén, annak alapján 10 %-nak megfelelő összeg, kiindulási alapja a 2010-es év ténszámai. A sikerdíjat és a munkaviszony megszűnésének éve költségvetési ténszámai és a 2010-es kiindulási év költségvetési ténszámai alapján kell kiszámolni és a munkaviszony megszűnésének napján esedékes.

[4] Az alperes elnöksége minden évben kidolgozta az adott tárgyévre vonatkozó pénzügyi tervet, rögzítve az előző évben elfogadott tervszámokat és azok tényleges megvalósulásnak megfelelő költségvetési ténszámokat. A pénzügyi tervet – az előző év költségvetési ténszámaival együtt - az alperes elnöksége minden évben a közgyűlés elé terjesztette, a közgyűlés pedig határozatával elfogadta.

[5] Az elnökség 2010. évről szóló pénzügyi beszámolója és 2011. évre vonatkozó pénzügyi terve szerint az alperes a 2010. évre vonatkozóan tervezett bevételek és kiadások összege 104.523.000 forint, ehhez képest a ténylegesen megvalósult bevételek és kiadások összege 145.795.000 forint, a 2011. évre vonatkozó tervezett bevételek és kiadások összege 125.285.000 forint volt.

[6] Az elnökség 2017. évre vonatkozó pénzügyi terve szerint a 2017. évben tervezett bevételek összege 329.750.000 forint, a tervezett kiadások összege 326.750.000 forint, a ténylegesen megvalósult bevétel és kiadás összege 506.784.000 forint volt.

[7] Az alperes a munkaviszony alatt többször elmaradt a felperes munkabérével, ilyenkor ezt rendszerint, utóbb egy összegben fizette meg. A felperes 2020. május 14. napi

kelezzéssel fizetési felszólítást küldött az alperes felé és kérte, hogy az alperes a 2017. évi munkabérét és versenykorlátozási díjazását haladéktalanul fizesse meg. Ezen kívül kérte a kilépő papírjait, a szabadságmegváltást, a versenytilalmi korlátozás címén járó díjazását és kamatok megfizetését is.

[8] Az alperes a felperes igényét elutasította azzal, hogy a munkaszerződés tanú3 elnök lemondásával megszűnt, a felperes követelései elévültek.

Kereset

[9] A felperes a keresetében kérte az alperes kötelezését elmaradt munkabér, szabadságmegváltás, versenytilalmi megállapodás ellenértéke, prémium, valamint ezen összegek után kamat megfizetésére kötelezését. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a munkaviszony megszűnésére figyelemmel kiállítandó igazolások kiadására is.

[10] Hivatkozott arra, hogy a 2011. szeptember 9. napján határozott időre létesített munkaviszonya 2017. október 29. napjáig meghosszabbodott, a munkaviszonya tehát ezen napig folyamatosan fennállt.

[11] A prémium követeléssel kapcsolatban előadta, hogy az erre vonatkozó megállapodás már az eredeti munkaszerződésében is szerepelt, a 2013. évi munkaszerződés módosításban azonban abban állapodtak meg, hogy a prémiumot egy összegben a munkaviszony megszüntetésével fizeti meg a munkáltató. Ezen jogcímen semmilyen kifizetés nem történt a munkaviszony fennállása alatt. A prémium kikötésre azért volt szükség, hogy a felperest a munkavégzésben motiválja. A munkabére a munkaviszony alatt nem volt jelentős, semmiképpen nem ellentételezte azt az időt és energiát, amit akár éjszakánként, akár hétvégén is a munkáltatója javára fordított.

[12] A prémium számítással kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a költségvetésnek léteznek tényszámai, amelyet az alperesi közgyűlés elfogadott. A 2010. évi költségvetés tényszámainak összege 145.795.000 forint volt, ehhez képest a 2017. évi tényszámok összege 506.784.000 forint volt.

Ellenkérelem

[13] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Elévülési kifogást is előterjesztett, álláspontja szerint a felperes munkaviszonya a 2011-ben megkötött munkaszerződéshez képest öt év elteltével 2016. szeptember 9. napján megszűnt.

[14] A prémium vonatkozásában előadta, hogy a létrejött prémium megállapodás érvénytelen, mert az a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 19. § (2) bekezdése szerinti feltételt tartalmaz. A költségvetésnek nincsenek tényszámai, így a megállapodás jó erkölcsbe ütközik. Álláspontja szerint az alperes pénzügyi működését hitelesen az alperes könyvvizsgált és legfőbb szerve által elfogadott és közzétett éves beszámolóit tartalmazzák. Egyebekben hivatkozott arra is, hogy az alperes pénzügyi sikere nem a felperes munkájának eredménye, mivel nem volt önálló döntési jogköre. A munkáltató bevételére leginkább a sportolók teljesítménye alapján került sor.

Az elsőfokú bíróság határozata

[15] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2.207.208 forint elmaradt munkabér, 577.142 forint szabadságmegváltás, 2.700.000 versenytilalmi megállapodás címén járó juttatást, 36.098.900 forintot prémium címén, valamint ezen összegek után kamatot és 3.183.700 forint + áfa perköltséget.

[16] Az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak az alperes elévülési kifogását. A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás során megállapította, hogy a felperes 2017. október 29. napjáig folyamatosan munkát végzett az alperes részére, illetve az alperes 2017. május hónapjával bezárólag a felperes munkabérét megfizette. Ebből pedig arra lehet következtetni, hogy a felperes munkaviszonya 2017. október 29. napjáig tartott. A felperes elmaradt munkabér igénye a 2017. június hónappal, a szabadságmegváltás, versenytilalmi megállapodás ellenértéke és prémiumkövetelés pedig a munkaviszony megszüntetésével vált esedékessé, ezért a felperes a keresetlevelet 2020. május 28. napján az Mt. 286.§ (1) bekezdése szerint elévülési időn belül előterjesztette.

[17] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest elmaradt munkabér, szabadságmegváltás, versenytilalmi megállapodás ellenértéke megfizetésére.

[18] A prémium vonatkozásában az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az Mt. 42. § (2) bekezdése kifejezetten rendelkezik a munkaszerződés visszterhességéről, a felek munkaviszonyból származó fő kötelezettségeiről, ezért a régi Ptk. visszterhesség vélelmére vonatkozó szabályának mögöttes alkalmazása nem indokolt.

[19] A bíróság megállapította, hogy az alperes a prémiumkikötés visszterhességével kapcsolatos érvelését is, tartalmában a jóerkölcsbe ütközéssel összefüggésben terjesztette elő, tehát az érveit ennek keretén belül lehetett elbírálni. Az alperes ugyanis előadta, hogy valódi szolgáltatás a felperes részéről nem volt elvárható, ez pedig nyilvánvalóan sérti a társadalomban általánosan elfogadott erkölcsi normákat, a prémiumkikötés ezért jó erkölcsbe ütközik.

[20] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek prémium megállapodása a tárgyévénként elfogadott, az előző évben meghatározott tervek teljesüléseként rögzített tényszámokon alapul, ami nem egyezik az alperes mérlegszámaival, de a kettő alapjául

szolgáltató bázisszámok azonosak. Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a munkaszerződésben foglalt azon feltétel, ami a prémium megfizetését a munkáltató költségvetési tényszámainak emelkedéséhez köti nem érvénytelen az Mt. 19. § (2) bekezdése alapján, mivel a költségvetési tényszámok valóban meghatározásra kerültek.

[21] A bíróság nem találta alaposnak a prémiummegállapodás jóerkölcsbe ütközésével kapcsolatos alperesi érvelést sem. A jó erkölcsbe ütközés megállapításához olyan többlettényállási elem megléte is szükséges, amely a szerződést nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközővé teszi, vagyis ami az általánosan elfogadott erkölcsi normákat, szokásokat nyilvánvalóan sérti. Általában nem tekinthető jogsértőnek, ha a munkaviszony megszüntetésének esetére meghatározott összeg kifizetésében állapodnak meg a felek, függetlenül az összegtől és a kifizetés jogcímétől. A szerződés jó erkölcsbe ütközésének a szerződéskötéskor kell fennállnia, így a bíróságnak a megállapodás szerződéskori körülményeket kellett értékelnie.

[22] Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a tanúvallomások alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy az alperes pénzügyi sikere és a felperes tevékenysége között szoros összefüggés áll fenn. tanú³ nyilatkozott, hogy a megállapodás megkötésére kifejezetten abból a célból került sor, hogy ezzel motiválják a tevékenysége eredményességét az alperes költségvetésének emelésére. tanú¹ Miklós tanú szerint a felperes működése alatt az alperes komoly fejlődést ért el a pénzügyi támogatások szponzorok és a nemzetközi szövetségekkel való kapcsolattartás terén, mely eredményeket a felperes tevékenységével kötött össze. A bíróság minderre tekintettel bizonyítottanak találta, hogy a felperes munkája szorosan összefüggött az alperes bevételi forrásainak emelkedésével. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként azt lehetett megállapítani, hogy a felek már a szerződéskötéskor a költségvetési számok emelését határozták meg a felperes munkája egyik céljaként, arra a felperesnek tényleges ráhatása volt. A felperes munkája és a költségvetési tényszámok emelkedése közötti szoros összefüggés megállapítható volt, ezért a bíróság nem találta megalapozottnak a jóerkölcsbe ütközés sérelmét állító alperesi védekezést.

Fellebbezés

[23] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben a prémium megfizetésére kötelezésről szóló rendelkezés megváltoztatását, és a felperes keresetének elutasítását kérte. Másodlagosan kérte, hogy a bíróság az ítélet prémium megfizetésére kötelezésről szóló rendelkezést helyezze hatályon kívül, és e körben utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárásra lefolytatására és új határozat meghozatalára, tekintettel arra, hogy az megalapozatlan. Az alperes perköltség iránti igényt is előterjesztett.

[24] Az alperes előadta, hogy az ítélet által megállapított tényállást nem vitatja, azonban a prémium megállapodás kapcsán az elsőfokú bíróság helytelen jogi következtetést vont le és a megállapodást helytelenül értelmezte. Továbbra is fenntartotta, hogy a prémiummegállapodás egyrészt jóerkölcsbe ütközik, így az semmis, másrészt olyan értelmezhetetlen feltételeket tartalmaz, amely miatt érvénytelen, vagyis szintén semmis.

[25] Hivatkozott arra, hogy az ítélet sérti a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 200. § (2) bekezdésében foglaltakat, valamint az Mt. 19. § (2) bekezdését, illetve az Mt. 27. § (1) bekezdését.

[26] Álláspontja szerint a prémium megállapodással a felperes gyakorlatilag dupla juttatásban részesülne, mivel annak nem tárgya semmilyen többletfeladat. A felperes olyan tevékenységéért – lobbizás, támogatási pénzekért szponzorok szerzése, a saját klubjába tartozó törvényes képviselői menedzselése – igényelt sikerdíjat, amely tevékenység nem tartozott a munkakörébe és a feladatai közé. A kérdéses összegeket a felperes, mint az alperes operatív vezetője, az évről-évre általa összeállított és a közgyűlés elé terjesztett pénzügyi tervekbe nem tervezte be, azokkal nem kalkulált, így megtévesztette a tagságot.

[27] A felperes nem a számviteli törvény szabályai szerint összeállított, a könyvvizsgáló által záradékolt, a tagság által elfogadott, közzétett éves pénzügyi beszámolókból foglalt tényszámokból kívánt kiindulni a sikerdíj iránti igénye számításánál. A per folyamán végig ismeretlen forrásból származó, vitatott hitelességű és tartalmú, keltezés és aláírás nélküli, az alperesi tagság által el nem fogadott színes táblázatok vélt tényszámaira alapította a követelését. A valóságot az alperes könyvvizsgált és legfőbb szerve által elfogadott és közzétett éves beszámolók tartalmazzák. Az alperesnek azonban a 2017. évre vonatkozóan még beszámolója sincs, mely jelentős részben éppen a felperes és tanú7 tevékenysége és szabálytalanságai miatt nem lehet elkészíttetni.

[28] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú ítélet komoly hibája, hogy a felperes által készített táblázatot az ítélet alapjául elfogadta. Ebben a körben az elsőfokú bíróság nem végzett szélesebb körű bizonyítást.

[29] Mivel jogalként hivatkozott módosított sikerdíj megállapodás is a 2010-es év tényszámait tekinti a prémiumszámítás kiinduló értékének, a felperes olyan siker után is felszámít sikerdíjat, amelyben ő még nem működhetett közre. A prémiumszámítási időszak végén ismét jelentkezik az időszak kezdetére vonatkozó probléma, figyelemmel arra, hogy a felperes olyan teljesítményért is jogosult lehet sikerdíjra, amely nem a munkájának az eredménye. A megállapodás tisztességtelen jellegét tetézi, hogy a munkavállaló akkor is jogosult lenne a sikerdíjra, ha a munkáltató bármely kötelezettségszegés miatt megszüntette volna a jogviszonyt. Előadta, hogy az ügyvezető igazgató egyébként munkakörénél fogva sem érhetett el sikert, figyelemmel arra, hogy az elnök utasításai alapján és irányítása mellett jár el. Az alperes bevétele pedig főképp állami támogatásból, díjakból és reklámbevételekből származnak. E bevételek legjelentősebb hajtóereje pedig a sportolók versenyeredményei. Ezek vannak a legnagyobb hatással az elérhető támogatásokra.

[30] Az alperes nyomatékosan hivatkozott arra is, hogy egy olyan országos sportági szakszövetség, amely a sísport népszerűsítését, a síversenyek és bajnokságok lebonyolítását és a síelők támogatását egyfajta közfeladatként látja el. Ennek következtében nem egy sikerorientált gazdasági társaság, amelynek legfőbb célja a nyereség maximalizálása.

[31] Előadta továbbá, hogy a sikerdíj a polgári és munkajogot is átható alapelveket sérti meg, mint főszabály szerinti visszterhesség, szolgáltatás és ellenszolgáltatás közötti értékarányosság követelménye.

[32] Ezen kívül pedig érthetetlen, és az Mt. 19. § (2) bekezdése szerint semmis feltétel és rendelkezés. Ugyanis a költségvetésnek csak tervszáma van, tényszáma nincs. A költségvetés egy terv, ami számos feltételezésen alapul és bizonytalanságokkal terhelt. Másrészt egy költségvetésnek annyi tervszáma van, ahány sora, ekként ugyanennyi tény száma is lehetne. A tényszám ráadásul nem jelenti a tényszámok matematikai összegét. Az alperes szerinti jóerkölcsbe ütközést lát abban is, hogy a szerződés e rendelkezése nem a számviteli szabályoknak megfelelően készített, a valós gazdasági eseményeket a valóságnak megfelelően bemutató éves beszámoló számain, hanem „költségvetés (nem létező) tényszámain” alapul. Az alperes megjegyezte, hogy az eredmények 2016-ban -31.314 e forint (veszteség) 2017-ben pedig -19.548 e forint (veszteség) volt.

Fellebbezési ellenkérelem

[33] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségre kötelezését kérte. Elsődlegesen hivatkozott arra, hogy állandó munkaügyi bírói gyakorlat, hogy önmagában a munkáltatói jogkör gyakorlója személyének megváltozása nem teszi sem érvénytelenné, sem hatálytalanná a korábbi munkáltatói intézkedéseket és jognyilatkozatokat. Az a körülmény, hogy az alperes jelenlegi vezetése célszerűtlennek vagy esetlegesen érvénytelennek tartja a prémiumra vonatkozó megállapodást, az érvényesen létrejött. Az alperesnek lehetősége lett volna a megállapodást megtámadni, de nem tette meg.

[34] A felperes előadta, hogy téves azon alperesi álláspont, miszerint a prémiummal ő dupla juttatásban részesülne. A prémiumfeladatok, a prémium fizetésre alapot adó körülmények jellemzően nem tartoznak a munkavállaló munkaköri feladatai közé, azonban akár a munkaköri feladatok kimagasló színvonalú elvégzéséért a munkabéren felül is járhat prémium. A prémium azonban lehet egy addicionális juttatás, amely külön erőfeszítéseket kíván meg a munkavállalótól.

[35] A felperes hivatkozott arra, hogy a munkajogban nem alkalmazható a régi Ptk. 201. §-a, mely előadását kúriai határozatokkal támasztotta alá.

[36] Előadta, hogy a megállapodással és a prémiumkikötéssel a felek által elérni kívánt cél az volt, hogy tevékenységével növelje az alperes rendelkezésére álló pénzeszközök volumenét, valamint sikeresebb működést és jobb sporteredményeket tegyen lehetővé. Ezzel kapcsolatban hivatkozott tanú3 tanúvallomására.

[37] Álláspontja szerint az elsőfokú eljárás során bizonyította, miszerint a 2010. évi tényszámokat az alperes közgyűlése elfogadta, ezek mindenkinek a rendelkezésére állnak. A 2017. évi költségvetési tényszámokat az alperes – bár elkészítette – nem ismertette a tagsággal, azonban ezen mulasztás nem eshet a felperes terhére.

[38] Hivatkozott arra, hogy nyilvánvalóan azokat az összegeket kell figyelembe venni, amennyit az alperes az adott naptári évben ténylegesen (pénztár szemlélettel) a működésére és sporttevékenységére és vállalkozási tevékenységére fordított.

[39] Előadta, hogy nem fogadható el az alperes azon hivatkozása, miszerint a prémium összege a költségvetésbe nem volt betervezve. Megítélése szerint ezen érvelés irreleváns, ugyanis a tagság az egyes munkavállalók egyedi munkabéréről sosem kapott tájékoztatást.

[40] Továbbra is fenntartotta azon hivatkozását, miszerint a prémiummal kapcsolatos megállapodás a költségvetési tényszámok emelkedését tűzte ki célul. A felek szerződéskötéskori akaratát tanú3 tanú is megerősítette, miszerint a szerződéses feltételeket előre letárgyalták, aláírásra került a szerződés, melyet ő elolvasott és az szerepelt benne, amelyben megállapodtak.

[41] Azösszezszerűség tekintetében is egyértelmű a szerződés, így a 2010. évi költségvetési tényszámokat és a 2017. évi költségvetési tényszámokat kell összevetni, a különbség 10%-a illeti meg a felperest prémiumként.

[42] Előadta, hogy nem valós azon alperesi kijelentés, miszerint 2017. évre nem készült éves beszámoló, figyelemmel arra, hogy az az alperes honlapján elérhető.

[43] Vitatta azon alperesi előadást, miszerint a 2017. évi tényszámok valójában csak az általa készített adatok. Az elsőfokú eljárás során kapta az alperes korábbi könyvelőjétől a 2017. évi tényszámokat, melyek összege 506.784.000 forint volt. Az alperes az elsőfokú eljárás során a felperes által becsatolt irat hitelességét és összezszerűségét nem vitatta.

[44] Az alperes azon fellebbezési előadásával kapcsolatban, miszerint 2010. évben a felperesnek még nem állt fenn a munkaviszonya, előadta a felperes, hogy 2009. és 2011. között már az alperes elnöke volt, ezért az alperes működéséhez e posztjánál fogva ténylegesen hozzájárult.

[45] A prémium kikötés tisztességtelen voltával kapcsolatban azzal érvelt, hogy egyrészt az alperes nem egy garantált összeg megfizetésére vállalt kötelezettséget, másrészt a motivációs célú bizonytalansági faktort is magában foglaló megállapodás semmiképpen nem sérti a jóerkölcsöt, nem tekinthető tisztességtelen kikötésnek sem, sőt megfelel az általános munkaügyi gyakorlatnak. Jelen esetben a prémium nem a munkaviszony megszűnésre figyelemmel volt esedékes, hanem a munkaviszony fennállása alatt már teljesült, eredményeket volt hivatott honorálni. A felek pedig kizáró vagy korlátozó feltételt nem kötöttek ki, így megítélése szerint a prémium összegére jogosult.

[46] Előadta, hogy a szakmai és lobbitevékenységének köszönhetően a jól irányított szakmai munka hatására folyamatosan javultak az alperes sportolójának eredményei. Ez nem következhetett volna be, ha nincs pénz edzőkre, felszerelésre, edzőtáborokra, versenyekre való részvételre, utazásra. Azon alperesi érvelés pedig végképp nem helytálló, miszerint nem tartozott a munkakörébe a lobbitevékenység, vagy a PR. A prémiumfeladatok, a prémium

fizetésre alapot adó körülmények jellemzően nem tartoznak a munkavállaló munkaköri feladatai közé, ugyanis a munkaköri feladatok elvégzéséért munkabér, és nem prémium jár. A kimagasló munkájának alátámasztásaként hivatkozott tanú3, tanú7 és tanú4, tanú6 tanúvallomására.

[47] Előadta, hogy az ő teljesítménye jól láthatóan tükröződik az alperes évről-évre emelkedő költségvetésében és annak ténszámaiban, de ugyanez a tendencia elvitathatatlan az alperes mérleg fő összegeinél is. Hivatkozott arra, hogy az esetében a teljes több évig tartó munkaviszony alatt elért teljesítményt kívánta a munkáltató elismerni.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság döntése

[48] A Fővárosi Ítéltábla a 2022. október 4-én kelt 1.Mf.31.104/2022/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét, nem érintette, fellebbezett részében megváltoztatta és a prémium megfizetése iránti kereseti kérelmet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 4.405.350 forint + Áfa elsőfokú és 902.472 forint + Áfa másodfokú perköltséget. Kötelezte az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 327.861 forint kereseti illetéket.

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság döntése

[49] A Kúria az Mfv.VIII.10.165/2022/4. számú végzésével a Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.104/2022/6. számú ítéletét hatályon kívül helyezte, és ugyanezt a bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[50] A Kúria határozatának indokolása szerint a felek a prémium kikötése során szabadon rendelkezettek – a jogszabályi keretek között – a prémium alapjául szolgáló teljesítmény és annak mérése meghatározásáról, a kifizetés feltételeiről és annak módjáról. Az a körülmény, hogy a megállapodás megkötésekor pontos összegben nem jelölték meg a munkáltató fizetési kötelezettségét, a szerződést nem teszi jóerkölcsbe ütközővé, különös figyelemmel arra, hogy egyértelműen azt rögzítették, hogy a prémium a felperes által elért – a megállapodást aláíró felek által meghatározott és értett alapra (tényszámokra) vetített - eredményhez igazodik, a ténszám emelkedés 10%-a. A prémium fizetés feltételeiben tehát a felek megállapodtak oly módon, hogy a 10%-os mértékű kifizetés alapja a tárgyévenként elfogadott, az előző évben meghatározott tervek teljesüléseként meghatározott ténszámok lesznek.

[51] A Kúria álláspontja szerint nem teszi a szerződést jó erkölcsbe ütközővé, miszerint a felperes a munkaviszony bármilyen módon történő megszüntetése esetén jogosult a prémiumra. A prémium jogalapját nem a munkaviszony megszüntetésének ténye hozta létre, hanem a megállapodásban előre rögzített munkateljesítmény alapján, a felperes által már teljesített, az alperesnél többletbevételt eredményező ténszámok szerinti kifizetés vált

ebben az időpontban esedékessé. A juttatás célja nem a munkaviszony megszüntetés miatti kártalanítás volt, hanem az évente elért eredmény után járó, de ki nem fizetett prémium összegben való megtérítése volt.

[52] A Kúria megállapította, hogy a prémiummal az alperes az előző években meghatározott tervek teljesüléseként rögzített tényszámok emelkedését kívánta ellentételezni. A tényszámok emelkedése a tanúvallomások alapján a felperes tevékenységéhez szorosan köthető volt. Alaptalan tehát a másodfokú bíróság megállapítása a visszterhesség nélküli prémium kifizetésre. A kifejtettek alapján a szerződés prémium fizetésre vonatkozó kikötése nem ütközött jóerkölcsbe, így a megállapodás ezen része nem volt érvénytelennek minősíthető. Ebből következően vizsgálni kell, hogy a kereseti kérelem összszerszerűen megalapozott-e. A másodfokú bíróság elfoglalt jogi álláspontja miatt érdemben nem foglalkozott a kereset összszerszerűségével, így azt a megismételt eljárásban pótolnia kell.

[53] A Kúria a megismételt eljárásra előírta, mivel a Polgári perrendtartásról szóló 2016 évi CXXX. törvény (Pp.) 522.§ (1) bekezdése értelmében munkaügyi perben a munkáltatónak kell bizonyítania a kollektív szerződés, az igény elbírálásához szükséges belső szabályzatok, utasítások és a jogvita eldöntéséhez szükséges, a munkáltató működési körében keletkezett okiratok tartalmát, az igényelt juttatással összefüggő számítások helyességét - ha az vitatott - a bérvita esetén a juttatás megfizetését.

[54] A megismételt eljárásban nyomatékosan kell az alperes által állítottakat értékelni, különös figyelemmel arra, hogy a munkáltatónak tételesen kell cáfolnia a felperes által előadottakat, illetve saját állítását is megfelelően alá kell támasztania.

[55] A másodfokú bíróság a Kúria iránymutatásának megfelelően felhívta az alperest nyilatkozat tételére az összszerszerűség vonatkozásában.

[56] Az alperes továbbra is kérte a felperes keresetének elutasítását. A megismételt eljárás során előterjesztett előkészítő iratában arra hivatkozott, hogy a felperes a per folyamán végig ismeretlen forrásból származó, általa is elismerten, maga által készített és mindenképpen vitatott hitelességű tartalmú és keltezésű aláírás nélkül elfogadott táblázatok vélt tényszámaira alapítja összszerszerű kereseti követelését.

[57] Előadta, hogy a felperesi követelés összszerszerűségét alátámasztani hivatott táblázatok és az ezekben foglalt számítások helyességének vagy helytelenségének megállapítása szakkérdés. Megítélése szerint a felperesi táblázatban foglalt valamennyi számítás helyességének ellenőrzése, az egyes sorok és alsorok helyes összeadásának, illetve kivonásának kérdése igazságügyi könyvszakértő hatáskörébe tartozik. Az elsőfokú bíróság azonban a bizonyítási teher kiosztása során nem adott tájékoztatást erről a kérdéstről.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[58] Az alperes fellebbezése nem alapos.

[59] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást megállapította, a bizonyítási eljárást lefolytatta, az érdemi döntésével egyetértett, ezért azt Pp. 383. § (2) bekezdése és 386. § (4) bekezdése alapján helybenhagyta.

[60] A másodfokú bíróság a fellebbezés kapcsán az alábbiakra mutat rá.

[61] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy nem volt szükség szakértő kirendelésére. Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást, miszerint a költségvetési tényszámok vizsgálatához, mint a perben jelentős tény megállapításához a Pp.300. § (1) bekezdése szerinti különleges szakértelemre nem volt szükség. A Pp. 300. § (1) bekezdés értelmében szakértőt kell alkalmazni, ha a jogvita kereteinek a meghatározásához, vagy a perben jelentős tény megállapításához, megítéléséhez különleges szakértelem szükséges.

[62] A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem szükséges szakértelem a felperesi táblázatban foglalt számítások helyességének megállapításához.

[63] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az alperes nem tett eleget a Kúria határozatában megjelölt azon bizonyítási kötelezettségének, miszerint a munkáltatónak tételesen kell tudnia cáfolni a felperes által előadottakat, illetve saját állítását is megfelelően alá kell támasztani. Az alperes az előkészítő iratában csupán általános utalást tett arra, hogy a felperesi táblázatban foglalt adatok számításai tekintetében szükséges szakértő kirendelése, de tételes előadást nem tett annak kapcsán. Megalapozatlan az alperesnek a magánszakértő által kimutatott ellentmondásokra történt hivatkozása is. Helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság a magánszakértői vélemények bizonyítékként történő figyelembe vételét.

[64] Az alperes nem tett továbbá eleget a Pp. 522.§ (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének. Az alperes kizárólag arra hivatkozott, hogy a felperes által előadott tényszámok nem hitelesek. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a lefolytatott bizonyítás alapján az alperes elnöksége minden évben kidolgozta az adott tárgyévre vonatkozó pénzügyi tervet, rögzítve az előző évben elfogadott tervszámokat és azok tényleges megvalósulásának megfelelő költségvetési tényszámokat is. A pénzügyi tervet – az előző év költségvetési tényszámaival együtt – az alperes elnöksége minden évben a közgyűlés elé terjesztette, a közgyűlés pedig határozatával elfogadta. A felperes a kereseti számítását ennek megfelelően arra alapozva terjesztette elő, hogy a 2011. évre vonatkozó pénzügyi tervből kiolvashatóan a 2010. évre vonatkozóan megvalósult bevételek és kiadások összege 145.795.000 forint, a 2017. évre vonatkozó pénzügyi terv szerint a 2017 évben megvalósult bevétel és kiadás összege 506.784.000 forint. A felperesi prémium követelés számításának alapja a munkaszerződés 7. pontja alapján, a két összeg különbözete, a felperes ezen emelkedés 10 %-ra jogosult.

[65] Figyelemmel arra tehát, hogy az alperes nem tett eleget a fentiek szerinti bizonyítási kötelezettségének, illetve a Kúria által megkövetelt, tételes cáfoló és saját állítását alátámasztó nyilatkozat előterjesztési kötelezettségének, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a nem fellebbezett részében helybenhagyta.

Záró rész

[66] A másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.

[67] (VIII.22.) IM rendelet 2. §-a alapján kötelezte a pervesztes alperest másodfokú perköltség és felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

[68] Az alperes az előzményi eljárás során 2.500.000 forint fellebbezési illetéket lerótt. Az alperes az illetékekről szóló 1990.évi XCIII. törvény (Itv.) 50. §-a alapján köteles felülvizsgálati illetéket megfizetni.

[69] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 365. §-a zárja ki.

Budapest, 2023. május 23.

dr. Vajas Sándor s.k.

dr. Kovács Edit s.k.

dr. Kulisity Mária s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró